

Ds. Arie Romein

LITURGISCHE ORIËNTATIE (1)

HET CONSISTORIEGEBED

Voordat de kerkdienst begint is de kerkenraad in de consistorie, de kerkenraadskamer. In het kwartier dat voorafgaat aan een kerkdienst worden de laatste voorbereidingen getroffen. Daar wordt ook het '*consistoriegebed*' uitgesproken.

Gewoonlijk is de ouderling van dienst degene die, volgens rooster, tot taak heeft het consistoriegebed uit te spreken.

Hoe doe je dat? Kun je dat wel? Een ouderling zei mij er steeds tegenop te zien. 'Ik bereid het thuis goed voor', zei zij. Hoe kun je je daarop het beste voorbereiden?

Vast staat dit: het gaat in een consistoriegebed niet om omhaal van mooie woorden, maar om eenvoud en echtheid.

Het gebed voor de kerkdienst komt volgens sommigen voort uit het voorreformatische gebed van de priester, in de sacristie, ter voorbereiding op de eucharistie. Anderen menen dat dit gebed in gebruik geraakt is bij de Afscheiding van 1834, toen de kerkdiensten verstoord zouden kunnen worden door de politie en men om die reden bad om een ongestoord en rustig verloop van de dienst.

Het consistoriegebed is een gebed tot God om een goede dienst. Daarbij wordt Zijn zegen afgesmeekt voor de voorganger en voor allen die in de dienst een taak te verrichten hebben. Het benadrukt dat de voorganger geen solist is die een preekbeurt vervult, maar iemand die zich in zijn of haar verantwoordelijk werk gedragen mag weten door het geheel van kerkenraad en gemeente.

Daarom heeft het consistoriegebed ten opzichte van de voorganger, die bij dat gebed aanwezig is, een pastorale functie. Het beklemtoont tevens de verantwoordelijkheid van de kerkenraad voor de kerkdienst.

De voorbede, die het consistoriegebed is, betreft niet alleen de predikant, maar ook alle anderen die hun medewerking aan de dienst verlenen, zoals koster, organist, collectant, leiding van de kindernevendienst en anderen.

Te pleiten valt voor een kort gebed. Dat gebed heeft de dienst en de medewerkers tot inhoud, dus niet allerlei noden, zorgen en dankzeggingen in de gemeente en de wereld. Die krijgen in de kerkdienst hun plaats in de voorbede na de verkondiging.

Natuurlijk kan de dienstdoende ouderling het consistoriegebed uitspreken in eigen woorden, spontaan en persoonlijk. Maar men kan ook een zorgvuldig, thuis voorbereid en opgeschreven gebed al lezend bidden.

Nogmaals, eenvoud treft het meeste. Dat geldt eveneens voor het gebed na de dienst, dat in veel gemeenten gebeden wordt. Kort en sober brengt men de Here dank voor wat de dienst betekende.

Soms zijn er voor de kerkdienst meer mensen in de consistorie aanwezig dan gewoonlijk. Bijvoorbeeld doopouders voor een doopdienst, nieuwe lidmaten voor hun bevestigingsdienst. Zij maken het consistoriegebed mee en worden er dikwijls door getroffen hoe vanuit de kerkenraad wordt meegeleefd en meegebeden in voor hen spannende en ingrijpende situaties.